

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle FinTech-toimintasuunnitelma Euroopan rahoitusalan kilpailukyvyyn ja innovatiivisuuden parantamiseksi”

(COM(2018) 109 final)

(2018/C 367/12)

Esittelijä: **Petru Sorin DANDEA**

Lausuntopyyntö	Euroopan komissio, 10.4.2018
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artikla
Vastaava erityisjaosto	”talous- ja rahaliitto, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus”
Hyväksyminen erityisjaostossa	27.6.2018
Hyväksyminen täysistunnossa	12.7.2018
Täysistunnon nro	536
Äänestystulos	126/1/1
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK kannattaa komission toimintasuunnitelmaa ja katsoo, että rahoitusteknologian (fintech) kehittäminen Euroopan rahoitusallalla voi tarjota monenlaisia etuja eurooppalaisille yrityksille ja niiden asiakkaille.

1.2 ETSK katsoo, että komission esittämä suunnitelma voisi toimia kannustimena pääomamarkkinoiden kehittämiseksi samoin kuin rahoitusallalla toimiville pk-yrityksille.

1.3 Komitea katsoo, että toimintasuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet kyberturvallisuuden ja rahoitusalan häiriönsietokyvyn parantamiseksi ovat merkittäviä, mutta niitä on kuitenkin täydennettävä säännöksillä, joilla varmistetaan yhdenmukaisuus rahoitusteknologian kehittämisessä EU:ssa. Lisäksi komitea katsoo, että rahoitusteknologian toimijoihin olisi sovellettava samoja sääntöjä kuin rahoitusallaan, erityisesti häiriönsietokyvyn, valvonnan ja kyberturvallisuuden osalta.

1.4 ETSK katsoo, että jos asiakastietoihin pääsy varten halutaan luoda tasapuoliset kilpailuedellytykset toisen maksupalveludirektiivin ja yleisen tietosuojasetuksen puitteissa, on ensiarvoisen tärkeää, että oikeus henkilötietojen siirrettävyyteen pannaan täytäntöön sopuinnassa toisen maksupalveludirektiivin kanssa.

1.5 Kun otetaan huomioon kryptovaluuttojen kehitys ja niiden voimakas ailahtelevuus, ETSK kehottaa komissiota seuraamaan tilannetta niiden suhteen jatkuvasti ja huolellisesti yhteistyössä Euroopan valvontaviranomaisten kanssa. Tilanteen vaatiessa tulee EU:n tasolla ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta rahoitusjärjestelmän turvallisuus ja vakaus eivät mitenkään tai milloinkaan joudu vaaraan.

1.6 Useista äskettäisistä tutkimuksista on käynyt ilmi, että rahoitusteknologian käyttöönotto johtaa lukuisten työpaikkojen katoamiseen rahoitusallan laitoksissa. ETSK suosittaa, että jäsenvaltiot suunnittelevat ja ottavat käyttöön aktiivisten työmarkkinatoimenpiteiden ohjelmia, jotta työntekijät, joita teknologisten innovaatioiden käyttöönotto rahoitusallalla koskee, voivat siirtyä mahdollisimman nopeasti uuteen työpaikkaan.

1.7 ETSK suosittaa, että komissio määrittää säännöt, joita on mahdollisesti sovellettava pilvipalveluja tarjoaviin yrityksiin, kun kyse on näiden yritysten vastuusta suojata hallussaan olevat tiedot. Näihin yrityksiin olisi sovellettava samoja henkilötietojen suojaa koskevia sääntöjä kuin tietäntyyppisiä palveluja ulkoistaviin yrityksiin.

2. Komission ehdotus

2.1 Rahoitusmarkkinoiden kilpailukykyisyyden ja innovatiivisuuden edistämiseksi Euroopan komissio esitti 8. maaliskuuta 2018 toimintasuunnitelman, jossa tarkastellaan keinoja hyödyntää teknologiavetoisen innovoinnin avaamia mahdollisuuksia rahoituspalvelujen alalla (rahoitusteknologia – fintech).

2.2 Komission julkaisemalla toimintasuunnitelmalla on tarkoitus mahdollistaa se, että rahoituspalveluilla kyetään omaksumaan ja hyödyntämään lohkoketjun (*blockchain*)⁽¹⁾, tekoälyn ja pilvipalvelujen kaltaisten uusien teknologioiden nopea kehittyminen. Komissio katsoo, että EU:n tulisi saavuttaa maailmanlaajuinen johtoasema fintech-alalla niin, että yritykset ja sijoittajat unionissa kykenevät hyödyntämään sisämarkkinoiden tarjoamia etuja tällä nopealiikkeisellä alalla.

2.3 Maalis-kesäkuussa 2017 toteutetun julkisen kuulemisen tulosten perusteella komissio katsoo, että tässä vaiheessa tarve lainsäädännön tai sääntelyn uudistamiseen EU:n tasolla on vähäinen. On kuitenkin aiheellista käynnistää joukko erityisiä aloitteita rahoitusalan digitalisaation hyväksyttävyyden edistämiseksi EU:ssa.

2.4 FinTech-toimintasuunnitelmassa ehdotetaan muun muassa ryhtymistä tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että mahdollistetaan EU:n laajuisen ulottuvuuden saavuttaminen innovatiivisissa liiketoimintamalleissa, tuetaan teknologisten innovaatioiden käyttöönottoa rahoituspalveluilla ja parannetaan rahoitusalan turvallisuutta ja häiriönsietokykyä.

2.5 Toimintasuunnitelmassa sekä tässä tarkasteltavassa tiedonannossa komissio myös esittää ehdotuksen EU:n asetukseksi yrityksille suunnatun sijoitus- ja lainapohjaisen joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista.

2.6 Rahoitusteknologia-alan yritysten toimiluvan myöntämisen osalta komissio on kehottanut Euroopan valvontaviranomaisia arvioimaan nykyisiä menettelyjä tällä alalla ja suosittamaan sille tarvittaessa rahoituspalvelujen alaan sovellettavan EU:n lainsäädännön mukauttamista. Vuoden 2018 aikana komissio aikoo edelleen seurata kehityssuuntauksia kryptovarojen alalla yhteistyössä Euroopan valvontaviranomaisten, Euroopan keskuspankin ja finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän kanssa. Riskien arvioinnin pohjalta komissio määrittää sääntelyn mahdollisen tarpeen EU:n tasolla.

2.7 Rahoitusteknologiaa koskevien yhteisten sääntöjen ja yhteentoimivuusratkaisujen osalta komissio tekee yhteistyötä Euroopan standardointikomitean ja Kansainvälisen standardisoimisjärjestön kanssa muun muassa lohkoketjun alalla. Innovatiivisten liiketoimintamallien kehittämiseksi EU:n tasolla komissio kehottaa jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia toteuttamaan aloitteita, joilla edistetään innovointia. Niin ikään se kehottaa Euroopan valvontaviranomaisia helpottamaan yhteistyötä valvonnan alalla erityisesti, kun kyse on innovatiivisia teknologioita koskevasta koordinoinnista ja tiedottamisesta sekä innovointikeskusten ja sääntelyn testiympäristöjen luomisesta.

2.8 Edistääkseen teknologisia innovaatioita rahoituspalveluilla komissio aikoo perustaa asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on tarkastella sitä, onko olemassa sääntelyesteitä, jotka haittaavat innovointia rahoituspalveluilla. Komissio kehottaa Euroopan valvontaviranomaisia laatimaan analyysin tarpeesta julkaista suuntaviivat pilvipalvelujen tarjoajien hyödyksi tehtävästä ulkoistamisesta. Komissio helpottaa vakiosopimuslausekkeiden laatimista sellaisia tilanteita varten, joissa rahoituslaitokset ulkoistavat toimintoja pilvipalveluihin.

2.9 Komission mukaan eurooppalaisen sääntely- ja valvontakehyksen tulisi mahdollistaa se, että EU:n sisämarkkinoilla toimivat yritykset voivat hyötyä rahoitusalan innovaatioista ja tarjota näin asiakkailleen laadultaan korkeatasoisia tuotteita.

2.10 Komissio aikoo järjestää julkisen kuulemisen EU:n säännellyillä markkinoilla pörssinoteerattuja yhtiöitä koskevien lakisääteisten tietojen digitalisoinnin jatkamisesta ja muun muassa rahoituksen avoimuutta käsittelevän, hajautetun tilikirjan teknologiaan perustuvan Eurooppa-portaalin mahdollisesta luomisesta (RegTech – sääntelyteknologia).

⁽¹⁾ Lohkoketju on jatkuvasti kasvava tallenteiden luettelo. Näitä tallenteita kutsutaan lohkoiksi, jotka ovat yhteydessä toisiinsa ja suojattu salauksella. Lohkoketju on suunniteltu niin, että se on suojattu tietojen muutoksia vastaan. Se on avoin ja hajautettu lokikirja, joka mahdollistaa transaktioiden kirjaamisen kahden osapuolen välillä tehokkaasti, todennettavasti ja pysyvästi. Tietojen kirjaamisen jälkeen tietyn lohkon sisältämiä tietoja ei voida muuttaa takautuvasti muuttamatta kaikkia sen jälkeisiä lohkoja, mikä edellyttää verkoston osapuolten enemmistön yksimielisyyttä. (lähde: Wikipedia [engl.]

2.11 Komissio perusti helmikuussa 2018 lohkoketjuteknologioita käsittelevän EU-seurantakeskuksen ja -forumin. Se on myös käynnistänyt toteutettavuustutkimuksen EU:n julkisesta lohkoketjuinfrastruktuurista rajatylittävien palvelujen kehittämiseksi. Komissio haluaa arvioida, missä määrin lohkoketjuteknologiaa voidaan käyttää digitaalisten palvelujen infrastruktuurina Verkkojen Eurooppa -välineen yhteydessä. Komissio aikoo myös perustaa EU:n laboratorion rahoitusteknologiaa varten.

2.12 Rahoitusalan turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn parantamiseksi komissio aikoo järjestää julkiselle ja yksityiselle sektorille suunnatun seminaarin, jossa arvioidaan, millaiset esteet rajoittavat kyberuhkia koskevaa tietojenvaihtoa rahoitusmarkkinatoimijoiden välillä, ja kartoitetaan mahdollisia ratkaisuja. Lisäksi komissio kehottaa Euroopan valvontaviranomaisia arvioimaan, mitä kustannuksia ja hyötyjä liittyy sellaisen yhtenäisen kyberresilienssitestauskehyksen kehittämiseen, joka olisi tarkoitettu EU:n koko rahoitusalan keskeisille markkinaosapuolille ja infrastruktuureille.

3. Yleisiä ja erityisiä huomioita

3.1 ETSK kannattaa komission toimintasuunnitelmaa, sillä se katsoo, että rahoitusteknologian kehittäminen Euroopan rahoitusallalla tarjoaa niin yrityksille kuin kuluttajille monenlaisia merkittäviä etuja.

3.2 ETSK katsoo, että FinTech-toimintasuunnitelmalla on ratkaisevan tärkeä merkitys pääomamarkkinoiden syventämiseksi ja laajentamiseksi digitalisoinnin avulla ja näin myös pääomamarkkinaunionille, joka on tärkeä tavoite Euroopan unionille. Komitea katsoo lisäksi, että tämä toimintasuunnitelma voi olla olennaisen tärkeä tukiväline pk-yrityksien kannalta – pk-yritysten osuus kaikista yrityksistä EU:ssa on 99 prosenttia –, sillä se lisää niiden rahoitusmahdollisuuksia ja mahdollistaa näin, että ne voivat ottaa käyttöön entistä yksinkertaisempia ja helpommin ulottuvilla olevia ratkaisuja.

3.3 Komitea katsoo, että toimintasuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet kyberturvallisuuden ja rahoitusalan häiriönsietokyvyn parantamiseksi ovat merkittäviä, mutta niitä on kuitenkin täydennettävä säännöksillä, joilla varmistetaan yhdenmukaisuus rahoitusteknologian kehittämisessä EU:ssa.

3.4 ETSK yhtyy komission näkemykseen, jonka mukaan eurooppalaisen sääntely- ja valvontakehyksen tulee mahdollistaa se, että EU:n sisämarkkinoilla toimivat yritykset voivat hyötyä rahoitusalan innovaatioista ja tarjota näin asiakkailleen laadultaan korkeatasoisempia tuotteita. Komitea katsoo kuitenkin, ettei tämä saa tapahtua turvallisuuden kustannuksella. Kaikkien osapuolten toimintaedellytysten on oltava tasapuoliset, olipa niiden toimintatapa mikä hyvänsä⁽²⁾.

3.5 Rahoituslaitoksia koskevia sääntöjä tiukennettiin viimeisimmän finanssikriisin jälkeen EU:n mutta myös jäsenvaltioiden tasolla. Näissä säännöissä, jotka koskevat myös kyberturvallisuutta, määrätään rahoitusalan laitoksia koskevista sitovista turvallisuussäännöksistä ja -vaatimuksista. ETSK katsoo, että kyberturvallisuusnormit olisi pantava täytäntöön EU:n tasolla myös niiden yritysten osalta, jotka tarjoavat rahoitusteknologia-alan palveluja. Yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi näistä normeista tulisi säätää EU:n tasolla tai ne tulisi jopa ulottaa koskemaan koko maailmaa.

3.6 ETSK muistuttaa, että kyberhyökkäykset ovat yleensä luonteeltaan rajatylittäviä. Nykyisin jäsenvaltioiden viranomaisten välinen tietojenvaihto kyberuhkista ja -hyökkäyksistä on melko vähäistä kansallisen oikeuden säännösten johdosta. On välttämätöntä tehostaa toimia EU:n tasolla koordinoinnin, sääntelyn ja valvonnan alalla.

3.7 Kryptovarojen ja erityisesti kryptovaluuttojen osalta on Euroopassa äskettäin saatu havaita, millaiseen kasvuun ne voivat yltyä ja miten ailahtelevia ne ovat. Kun otetaan huomioon tämä kehitys sekä niihin liittyvät avoimuuden puute ja mahdolliset suuret riskit, ETSK kehottaa komissiota seuraamaan tilannetta jatkuvasti ja huolellisesti yhteistyössä Euroopan valvontaviranomaisten kanssa. Lisäksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin, kun rahoitusjärjestelmän turvallisuus ja vakaus milloin tai miten tahansa uhkaavat joutua vaaraan. Toimenpiteiden tulee ensisijaisesti koskea koko EU:ta, ja sen vuoksi niihin pitää ryhtyä unionin tasolla.

3.8 Kryptovarojen alalla on voitu havaita, että teknologiapohjaisten innovaatioiden avulla voidaan välttää joutumasta sääntelyn piiriin, vaikka käytännössä näitä valuuksia käytetään tiukasti säännellyillä markkinoilla. Kun otetaan huomioon, että alalle on ominaista suuri volatilitteetti ja avoimuuden puute ja että näistä varoista aiheutuu sijoittajille huomattavia riskejä, ETSK suosittaa, että komissio ja jäsenvaltiot tarkastelevat menetelmiä, jotka tulisi ottaa käyttöön kryptovaluuttatransaktioiden tarkkailemiseksi.

⁽²⁾ EUVL C 227, 28.6.2018, s. 63.

3.9 Komissio on ehdottanut lohkoketjuteknologia-alan seurantakeskuksen perustamista. ETSK katsoo, että tämän elimen toimeksiantoa olisi laajennettava kattamaan rahoitusteknologia-ala kokonaisuudessaan, kun otetaan huomioon, kuinka nopeaa sovellusten kehittäminen kyseisellä alalla on. Lisäksi lohkoketjun tyyppiset sovellukset synnyttävät sovellettavaan lainsäädäntöön liittyviä toimivalta- ja vastuuongelmia. ETSK kannattaa komission ajatusta käynnistää EU:n tasolla lohkoketjuja koskeva aloite, jonka puitteissa voitaisiin selostaa, miten tätä teknologiaa käytetään, ja torjua nykyistä hajanaisuutta.

3.10 On todettu, että rahoitusteknologian käyttöönotto johtaa lukuisten työpaikkojen katoamiseen rahoitusalan laitoksissa. ETSK suosittaa, että jäsenvaltiot suunnittelevat ja ottavat käyttöön aktiivisten työmarkkinatoimenpiteiden ohjelmia, jotta työntekijät, joita teknologisten innovaatioiden käyttöönotto rahoitusallalla koskee, voivat siirtyä mahdollisimman nopeasti uuteen työpaikkaan.

3.11 Komissio pelkää, että kun rahoitusalan yritykset ulkoistavat palveluja pilvipalvelujen tarjoajille, tietojen ja datan siirto keskittyy liiaksi näillä markkinoilla toimiville harvalukuisille yrityksille, jotka eivät yleensä ole eurooppalaisia yrityksiä. ETSK suosittaa, että komissio määrittää säännöt, joita on mahdollisesti sovellettava pilvipalveluja tarjoaviin yrityksiin, kun kyse on näiden yritysten vastuusta suojata hallussaan olevat tiedot.

Bryssel 12. heinäkuuta 2018.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Luca JAHIER
